

Erasmus programına katılan öğrencilerin sosyo-kültürel ve akademik uyum süreçleri üzerine derinlemesine bir inceleme

Muhammet Kusan¹ Arman Arin²

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun, Türkiye, E-mail: muhammetkusan0055@gmail.com

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun, Türkiye, E-mail: armanarin123@gmail.com

Received: 17.01.2026
Accepted: 04.04.2026
Published: 15.04.2026

Anahtar Kelimeler

Değişim programı, Erasmus, uyum

Corresponding author

Muhammet Kusan
(muhammetkusan0055@gmail.com)

Keywords

Exchange program, Erasmus, adaptation

Özet

Bu araştırmanın amacı, Erasmus Programı'na katılan üniversite öğrencilerinin akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçlerini öğrencilerin kendi deneyimlerine dayalı olarak derinlemesine incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde fenomenolojik desen kullanılarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu, Erasmus Programı kapsamında yurt dışında en az bir akademik dönem öğrenim görmüş 22 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniğiyle toplanmış ve tematik analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, Erasmus deneyiminin öğrencilerin akademik uyum, dil ve iletişim becerileri, kültürel farkındalık, bireysel bağımsızlık ve kimlik algıları üzerinde büyük ölçüde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Öğrenciler, farklı eğitim sistemleri ve kültürel bağlamlarla karşılaşmanın akademik esnekliklerini artırdığını, kültürlerarası duyarlılık kazandırdığını ve kişisel gelişimlerini desteklediğini ifade etmiştir. Bununla birlikte, dil temelli iletişim güçlükleri, akademik beklenti farklılıkları ve sınırlı sosyal etkileşim gibi unsurların uyum sürecini zorlaştırabildiği belirlenmiştir. Maddi destekler genel olarak yeterli algılsa da özellikle konaklama giderleri bağlamında bazı öğrenciler ekonomik zorluk yaşadıklarını belirtmiştir. Sonuç olarak, Erasmus Programı'nın öğrencilerin akademik, sosyal ve kültürel gelişimlerini destekleyen etkili bir uluslararası hareketlilik deneyimi sunduğu; ancak uyum sürecinin bireysel ve bağlamsal farklılıklara bağlı olarak değişkenlik gösterebildiği sonucuna ulaşılmıştır.

An In-depth examination of the socio-cultural and academic adaptation processes of students participating in the Erasmus programme

Abstract

The aim of this study is to examine in depth the academic and socio-cultural adaptation processes of university students participating in the Erasmus Programme, based on their own experiences. The study was conducted within the framework of a qualitative research approach using a phenomenological design. The study group consisted of 22 university students who had studied abroad for at least one academic semester within the scope of the Erasmus Programme. Data were collected through semi-structured in-depth interviews and analysed using thematic analysis. The findings indicate that the Erasmus experience has largely positive effects on students' academic adaptation, language and communication skills, cultural awareness, individual independence, and identity perceptions. Students reported that encountering different educational systems and cultural contexts enhanced their academic flexibility, fostered intercultural sensitivity, and supported personal development. However, factors such as language-based communication difficulties, differences in academic expectations, and limited social interaction were found to complicate the adaptation process. Although financial support was generally perceived as adequate, some students reported experiencing economic difficulties, particularly in relation to accommodation expenses. Overall, the results suggest that the Erasmus Programme provides an effective international mobility experience that supports students' academic, social, and cultural development; however, the adaptation process may vary depending on individual and contextual differences.

How to cite: Kusan, M. & Arin, A. (2026). Erasmus programına katılan öğrencilerin sosyo-kültürel ve akademik uyum süreçleri üzerine derinlemesine bir inceleme. *Education, Science and Sport*, 8, e1865231, 1-17. <https://doi.org/10.70053/esas.1865231>

GİRİŞ

Yükseköğretim, son yıllarda küreselleşme, kitleselleşme, artan hesap verebilirlik ve yönetim anlayışındaki dönüşümle birlikte daha rekabetçi ve hareketli bir yapıya evrilmiştir; bu dönüşümün en kritik bileşenlerinden biri de uluslararasılaşmadır. Uluslararasılaşma, yükseköğretimin amaç, işleyiş ve çıktılarının uluslararası bir boyutla bütünleştirilmesi olarak ele alınmakta; bu süreçte öğrenci ve öğretim elemanı hareketliliği merkezi bir rol oynamaktadır (Altbach & Knight, 2007; Knight, 2004; Knight, 2006).

Bu araştırma, Erasmus Programı kapsamında deneyimlenen akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçlerini açıklamak amacıyla kültürlerarası uyum ve akültürasyon kuramlarına dayanmaktadır. Bu bağlamda, Berry'nin (1997) akültürasyon kuramı ile Ward ve Kennedy'nin (1999) sosyo-kültürel uyum yaklaşımı çalışmanın kuramsal temelini oluşturmaktadır. Berry'ye göre bireyler yeni bir kültürel ortama girdiklerinde asimilasyon, entegrasyon, ayrışma ve marjinalleşme gibi farklı uyum stratejileri geliştirmektedir. Bu süreç, bireyin kendi kültürel kimliğini sürdürme isteği ile yeni kültürle etkileşim düzeyine bağlı olarak şekillenmektedir. Ward ve Kennedy (1999) ise uyumu psikolojik ve sosyo-kültürel olmak üzere iki boyutta ele almakta; psikolojik uyumu bireyin duygusal iyi oluşu ile; sosyo-kültürel uyumu ise yeni çevrede etkin biçimde işlev gösterebilme becerisi ile ilişkilendirmektedir. Uluslararası öğrenci hareketliliği, bir yandan yükseköğretim sistemlerinin kalite ve çekiciliğini artıran bir strateji olarak görülürken, diğer yandan öğrencinin akademik gelişimi kadar sosyal ve kültürel kapasitesini de dönüştüren bir "deneyim alanı" üretmektedir. Avrupa bağlamında bu hareketliliğin en kurumsallaşmış örneklerinden biri Erasmus Programıdır. Erasmus, Avrupa Yükseköğretim Alanı içinde öğrenim gören öğrencilerin belirli bir süre başka bir ülkede öğrenim görmesine veya staj yapmasına olanak tanıyan yapılandırılmış bir değişim mekanizmasıdır. Bu mekanizma, yükseköğretimde uluslararasılaşmanın somut ve yaygın araçlarından biri olarak değerlendirilmektedir (Brandenburg ve ark., 2014; Cairns ve ark., 2018; Bakioğlu & Certel, 2010; Kondakçı, 2003; Selvitopu, 2015; Ünlü, 2015). Erasmus deneyimi, öğrenciler açısından yalnızca "yurt dışında bulunma" değil; akademik uyum ve sosyo-kültürel uyumun aynı anda yaşandığı çok katmanlı bir geçiş sürecidir. Akademik uyum boyutunda, öğrenciler yeni bir müfredat, farklı değerlendirme biçimleri, öğrenci merkezli öğretim pratikleri ve farklı akademik beklentilerle karşılaşmakta; bu durum öğrencilerin öğrenme stratejilerini ve akademik kimlik algılarını yeniden yapılandırmasını gerektirmektedir (Bakioğlu & Certel, 2010). Bu çizgiyle tutarlı biçimde, Erasmus hareketliliğinin akademik performansa yansıtılabildiğini; öğrencilerin akademik ilerleme kaydettiğini ve not ortalamalarında yükselme görülebildiğini ortaya koyan çalışmalar da raporlanmıştır (Oppen, Teichler & Carlson, 1990; Teichler, Gordon & Maiworm, 2001; Sainz & Miranda, 2006). Erasmus'un akademik etkisine ilişkin literatür, hareketlilik sürecinin öğrencilerin yalnızca ders başarısını değil, aynı zamanda akademik deneyim repertuarını genişlettiğini vurgular. Erasmus'un süreklilik ve dönüşüm dinamikleri (Maiworm, 2001), kredi transferi ve karşılıklı tanınma gibi süreçlerde yaşanan deneyimler (Teichler, 2003) ve geçici yurt dışı eğitimin öğrencinin yaşamına yansımaları (Teichler, 2004) bu bağlamda temel tartışma başlıklarıdır. Ayrıca Erasmus'un Bologna Süreci ile ilişkisi, hareketlilik deneyiminin yalnızca bireysel değil, sistemik düzeyde de yeniden yapılanma ürettiğini göstermektedir (Papatsiba, 2006; Pechar, 2007; Teichler, 2012). Sosyo-kültürel uyum boyutunda ise öğrenciler, yeni bir toplumun gündelik yaşam normlarına, iletişim biçimlerine, sosyal ilişki ağlarına ve kültürel kodlarına adapte olmak durumundadır. Bu uyum süreci her zaman pürüzsüz ilerlememekte; öğrenciler sıklıkla barınma, dil, kültürel farklılıklar ve sosyal ilişkiler bağlamında sorunlar yaşayabilmektedir. Fenomenolojik bir çerçevede yürütülen çalışmalarda, Erasmus öğrencilerinin süreçte en çok barınma ve kültürel sorunları vurguladığı; sorunların çözümünde özellikle arkadaş desteği ve bireysel çabanın öne çıktığı raporlanmıştır (Kasapoğlu-Önder & Balcı, 2010; Türkiye Cumhuriyeti Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı, 2016).

Bu noktada sosyo-kültürel uyum yalnızca bir "zorluklar listesi" olarak ele alınmamalı; aynı zamanda kültürlerarası yetkinlik, empati gelişimi ve kimlik genişlemesi gibi önemli gelişimsel çıktılarını da içeren çok boyutlu bir süreç olarak değerlendirilmelidir. Erasmus deneyiminin Avrupa kimliği ve hareketlilik sonrası davranışlar üzerindeki etkileri (King & Ruiz-Gelices, 2003), öğrencilerin beceri ve kimlik gelişimi (Jacobone & Moro, 2015) ile istihdam edilebilirlik ve

profesyonel değerler üzerindeki yansımaları (Janson, Schomburg & Teichler, 2009; Teichler & Janson, 2007), bu sürecin yalnızca uyum değil aynı zamanda dönüşüm içerdiğini göstermektedir. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde, Erasmus deneyiminin çoğunlukla akademik başarı, dil gelişimi ve kültürel farkındalık gibi çıktılar üzerinden değerlendirildiği görülmektedir. Ancak bu deneyimin bir süreç olarak nasıl yaşandığı, öğrencilerin bu süreci nasıl anlamlandırdığı ve akademik ile sosyo-kültürel uyum boyutlarının nasıl etkileşim içerisinde olduğu yeterince derinlemesine ele alınmamaktadır. Özellikle fenomenolojik yaklaşım çerçevesinde bireylerin öznel deneyimlerine odaklanan çalışmaların sınırlı olması, Erasmus deneyiminin süreç odaklı ve analitik bir bakış açısıyla incelenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı Erasmus Programı'na katılan üniversite öğrencilerinin akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçlerini öğrencilerin kendi deneyimlerine dayalı olarak derinlemesine incelemektir. Çalışma, uyum sürecini yalnızca elde edilen kazanımlar üzerinden değil, bu sürecin nasıl deneyimlendiği, nasıl anlamlandırıldığı ve nasıl yapılandığı üzerinden ele alarak literatüre analitik ve bütüncül bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

Bu doğrultuda araştırma aşağıdaki sorulara yanıt aramaktadır:

- Erasmus Programı'na katılan öğrenciler akademik uyum sürecini nasıl deneyimlemektedir?
- Öğrencilerin sosyo-kültürel uyum süreçlerinde karşılaştıkları temel zorluklar ve kolaylaştırıcı faktörler nelerdir?
- Akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçleri arasındaki etkileşim nasıl gerçekleşmektedir?
- Erasmus deneyimi öğrencilerin bireysel, akademik ve kültürel gelişimlerini nasıl şekillendirmektedir?

YÖNTEM

Bu çalışmada verilerin toplanabilmesi amacıyla 2025-928 sayılı karar ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'ndan gerekli etik onay alınmıştır. Çalışma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmıştır. Araştırmada, Erasmus Programı'na katılan üniversite öğrencilerinin yurt dışı öğrenim sürecinde yaşadıkları akademik ve sosyo-kültürel uyum deneyimleri ele alınmıştır. Bu doğrultuda, öğrencilerin Erasmus sürecine ilişkin kişisel yaşantıları üzerinden anlam üretmek ve uyum süreçlerinin nasıl deneyimlendiğini derinlemesine çözümlenmek amaçlanmıştır.

Araştırma sürecinde katılımcıların deneyimleri, algıları ve duyguları kendi bağlamları içerisinde değerlendirilmiş; katılımcıların deneyimlerini merkeze alan yorumlayıcı bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu yaklaşım sayesinde, Erasmus sürecinin öğrenciler açısından akademik ve sosyo-kültürel boyutlarda nasıl deneyimlendiği bütüncül bir bakış açısıyla ortaya konulmuştur. Veriler, yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniği ile toplanmış; elde edilen veriler tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yaklaşımı temelinde fenomenolojik (olgubilim) desen kullanılarak yürütülmüştür. Fenomenolojik desen, bireylerin belirli bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bu yaşantılara yükledikleri anlamları derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Bu çalışmada ele alınan olgu, Erasmus Programı'na katılan öğrencilerin yurt dışı öğrenim sürecinde yaşadıkları akademik ve sosyo-kültürel uyum deneyimleridir. Fenomenolojik yaklaşım aracılığıyla, öğrencilerin bu süreci nasıl algıladıkları, nasıl anlamlandırdıkları ve bu deneyimlere yükledikleri anlamlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Erasmus Programı kapsamında yurt dışında öğrenim gören üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise nitel araştırma yaklaşımına uygun olarak amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, araştırmacı tarafından önceden belirlenen ölçütleri karşılayan bireylerin çalışmaya dâhil edilmesine dayanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Bu bağlamda çalışmaya dâhil edilme ölçütleri; katılımcıların Erasmus Programı kapsamında yurt dışında öğrenim görmüş veya görmekte olan üniversite öğrencileri olması, en az bir akademik dönem Erasmus deneyimine sahip olması ve

araştırmaya gönüllü olarak katılım göstermesidir. Belirlenen ölçütler doğrultusunda araştırma grubunu, farklı üniversite ve bölümlerde öğrenim gören toplam 22 Erasmus öğrencisi oluşturmaktadır. Nitel araştırmalarda örneklem büyüklüğü veri doygunluğu esas alınarak belirlendiğinden, görüşmeler sırasında yeni bir tema ortaya çıkmamasıyla birlikte örneklem sayısı yeterli kabul edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler, araştırmacı tarafından belirlenen uygun zaman ve koşullarda katılımcılarla çevrim içi veya yüz yüze gerçekleştirilmiş ve katılımcıların onayı alınarak ses kaydına alınmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, önceden hazırlanan sorular doğrultusunda görüşmenin ilerlemesine olanak tanırken; katılımcıların Erasmus sürecine ilişkin deneyimlerini daha ayrıntılı biçimde ifade edebilmeleri amacıyla ek sorular yöneltilmesini de mümkün kılmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Verilerin Analizi

Bu araştırmada elde edilen veriler tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz süreci Braun ve Clarke (2006) tarafından önerilen aşamalar doğrultusunda yürütülmüş olup, öncelikle görüşmelerden elde edilen ses kayıtları yazılı metne dönüştürülerek veriye aşinalık sağlanmış, ardından metinler tekrar tekrar okunarak anlamlı ifade birimleri belirlenmiştir. Bu süreçte açık kodlama yaklaşımı benimsenmiş ve katılımcı ifadelerine sadık kalınarak indüktif kodlar oluşturulmuştur. Kodlama ve veri yönetimi sürecinde NVivo 10 nitel veri analiz programından yararlanılmış; veriler sistematik biçimde programa aktarılmış, kodlar NVivo ortamında organize edilerek benzerlik ve farklılıklarına göre gruplandırılmıştır. Elde edilen kodlar doğrultusunda temalar ve alt temalar oluşturulmuş, temalar arasındaki ilişkiler analiz edilerek akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçlerinin yapısal örüntüsü ortaya konulmuştur. Devam eden aşamada temalar gözden geçirilmiş, iç tutarlılıkları ve birbirlerinden ayrışabilirlikleri değerlendirilmiş, gerekli durumlarda yeniden düzenlenmiştir. Son aşamada temalar tanımlanmış, kapsamaları netleştirilmiş ve bulgular doğrudan katılımcı alıntlarıyla desteklenerek raporlanmıştır. Ayrıca analiz sürecinde elde edilen kodlar, temalar ve alt temalar arasındaki ilişkilerin daha anlaşılır ve bütüncül biçimde sunulabilmesi amacıyla bulgular Sankey diyagramı ile görselleştirilmiş; bu görselleştirme, verilerin nicel bir temsili olarak değil, temalar arası ilişkileri ve deneyim akışını betimleyici bir araç olarak kullanılmıştır.

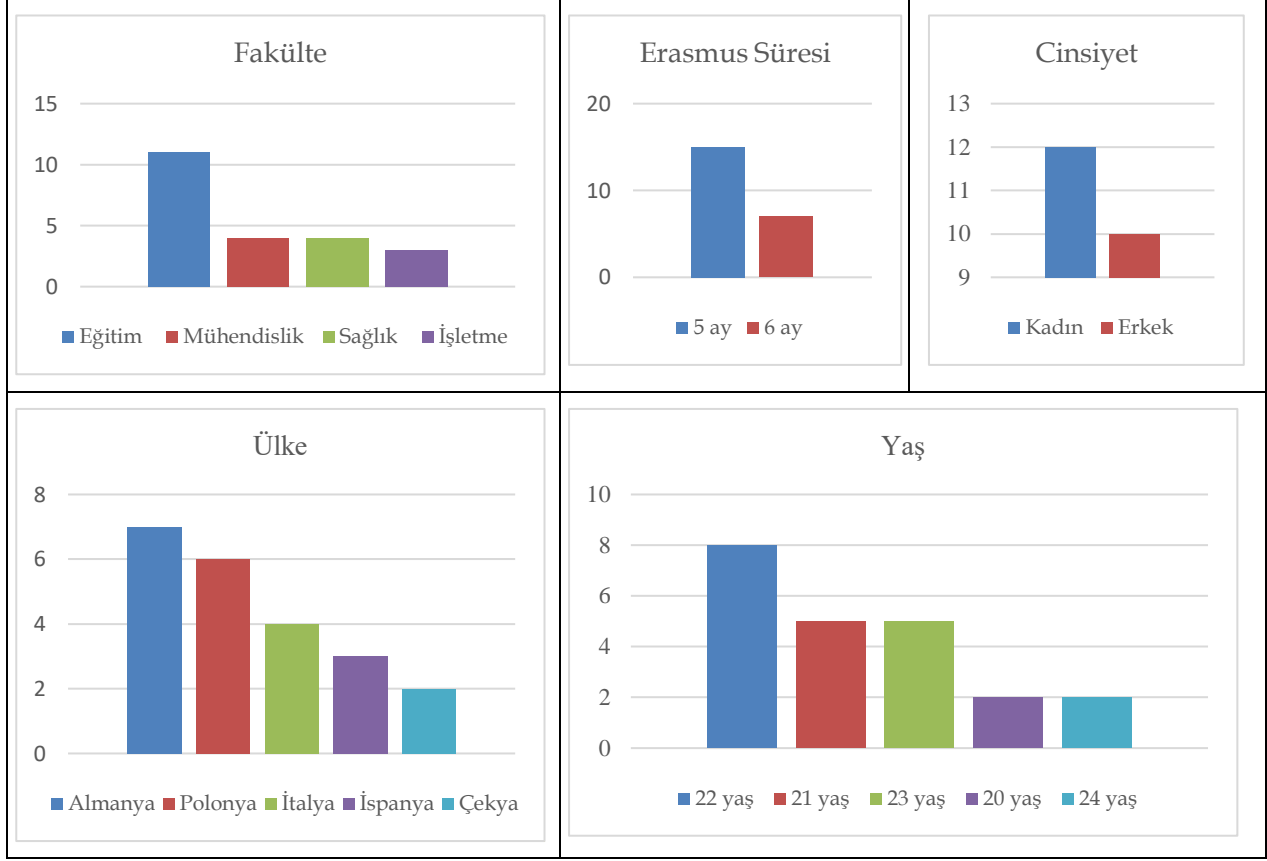
Güvenilirlik ve İnandırıcılık

Bu çalışmada nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik yerine kullanılan inandırıcılık, aktarılabilirlik, tutarlılık ve doğrulanabilirlik ölçütleri dikkate alınmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2018). İnandırıcılığı artırmak amacıyla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler kullanılmış, katılımcıların deneyimlerini ayrıntılı biçimde ifade etmelerine olanak tanınmıştır. Elde edilen veriler tekrar tekrar incelenmiş, kodlama sürecinde katılımcı ifadelerine sadık kalınmış ve bulgular doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Ayrıca oluşturulan temalar katılımcı anlatılarıyla karşılaştırılarak üye kontrolü sağlanmıştır. Analiz süreci boyunca alınan kararlar araştırmacı notlarıyla kayıt altına alınarak denetim izi oluşturulmuştur. Aktarılabilirliği sağlamak amacıyla araştırma bağlamı ve katılımcı özellikleri ayrıntılı biçimde betimlenmiş; bulgular kalın betimleme yaklaşımıyla sunulmuştur. Doğrulanabilirlik kapsamında ise araştırmacının yorumları yerine katılımcı anlatılarına dayalı bir analiz süreci benimsenmiştir.

BULGULAR

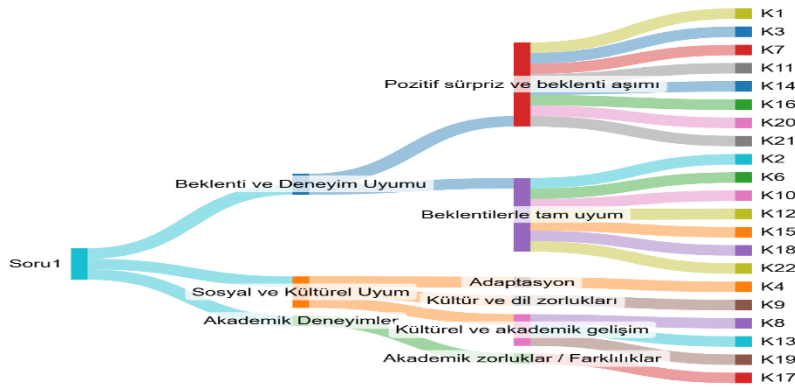
Bu araştırmada elde edilen bulgular, Erasmus Programı'na katılan öğrencilerin akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçlerini çok boyutlu biçimde ortaya koymaktadır. Bulgular, öğrencilerin deneyimlerinden doğan kazanımların yanı sıra karşılaştıkları güçlükleri de tematik başlıklar altında sunmaktadır.

Şekil 1.
Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin frekans dağılımları

Çalışmaya katılan öğrencilerin 12'si (%54.5) kadın, 11'i (%50) Eğitim Fakültesi öğrencisi, 7'si (%31.8) Almanya'ya gitmiş ve 8'i (%36.4) 22 yaşındadır. Ayrıca katılımcıların 15'i (%68.2) 5 ay süreli Erasmus programına katılmıştır.

Şekil 2.
Erasmus katılımdan önce ev sahibi ülkenin eğitim sistemi ve kültürüyle ilgili beklentiler

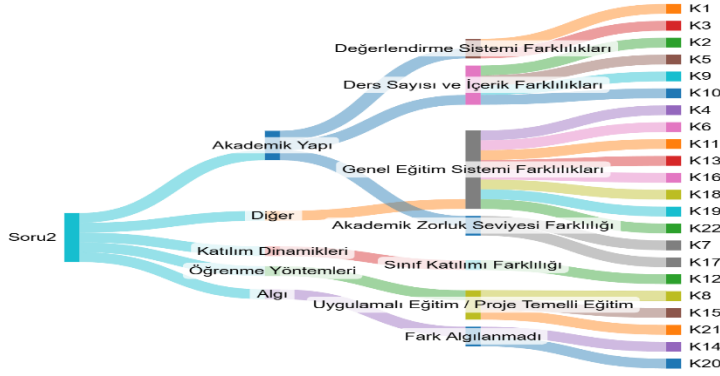

Şekil 2'deki gibi Erasmus programına katılan öğrencilerin eğitim ve kültür beklentileri ile ilgili görüşleri incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun (12 öğrenci) deneyimlerinin beklentilerinin üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Bunun yanında, bazı öğrenciler (K2, K6, K10, K15, K18) beklentileri ile gerçek deneyimleri arasında tam bir uyum olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerden K1, "beklentim düşüktü ama çok daha fazlasını yaşadım" diyerek pozitif sürpriz yaşadığını belirtirken; K6, "tam beklediğim gibi bir deneyim oldu" ifadesiyle beklentilerle uyumu vurgulamıştır. Sosyal ve kültürel uyuma ilişkin görüşlerde, bazı katılımcılar (K4, K8, K19) sosyal çevreye hızlı adapte olduklarını ve kültürel etkileşimden olumlu etkilendiklerini dile getirmişlerdir. Örneğin, K8, "yeni kültürleri keşfetmek beni daha açık fikirli yaptı" şeklinde düşüncelerini aktarmıştır.

Öte yandan, birkaç katılımcı (K5, K17) Erasmus sürecinde akademik zorluklar yaşadıklarını ifade etmiştir. K5, "beklediğimden daha yoğun dersler vardı" ifadesiyle bu zorluğa dikkat çekmiştir. Genel olarak, öğrencilerin büyük çoğunluğu Erasmus deneyimini olumlu değerlendirmiş; hem akademik hem de sosyal/kültürel açılardan gelişim gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Şekil 3.

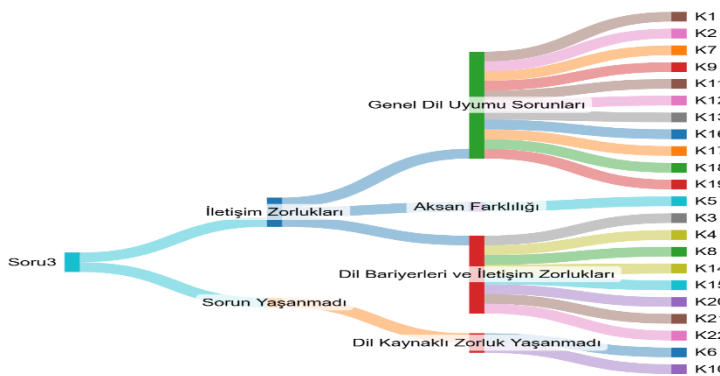
Erasmus programına katılımdan sonar eğitim sisteminde karşılaşılan ilk farklılıklar

Şekil 3'te, Erasmus programına katılan öğrencilerin eğitim sistemine ilişkin ilk farkındalıkları incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun (11 öğrenci) değerlendirme sisteminde farklılıklar algıladığı görülmektedir. Bunun yanında bazı katılımcılar (K3, K8, K10) ders sayısı ve içerik bakımından farklılık yaşadıklarını ifade etmiş, birkaç katılımcı (K7, K17) ise akademik zorluk seviyesinin kendi ülkelerindeki deneyimlere kıyasla farklı olduğunu belirtmiştir. Verilen cevaplara bakıldığında; K1, "sınav sistemleri bizimkinden çok farklı, küçük quizler yapılıyor" ifadesiyle değerlendirme sistemindeki farkı vurgularken, K8 "burada daha fazla ders almak zorunda kaldım" şeklinde ders yoğunluğuna değinmiştir. Benzer şekilde, K17 "dersler daha kolaydı, pek zorlanmadım" diyerek akademik zorluk seviyesindeki farklılığa dikkat çekmiştir. Eğitim sisteminde uygulamalı öğrenmeye ve proje temelli çalışmalara vurgu yapan öğrencilerden K5 ve K15, sırasıyla "çoğu ders uygulamalı, özellikle laboratuvar çalışmaları" (K5) ve "bireysel projeler yapıyoruz, bu farklıydı" (K15) ifadeleriyle deneyimlerini aktarmışlardır. Öte yandan, bazı öğrenciler (K4, K13) eğitim sisteminde belirgin bir fark algılamadıklarını belirtmiş, K4 "çok fazla fark hissetmedim" ve K13 "ders işleyişi beklediğim gibiydi" şeklinde görüş bildirmiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin büyük bir bölümü Erasmus sürecinde eğitim sisteminde çeşitli alanlarda değişim deneyimlediklerini ifade etmiş ve bu değişimlerin özellikle değerlendirme sistemleri ile ders yapılarında yoğunlaştığı gözlemlenmiştir.

Şekil 4.

Erasmus sürecinde eğitim diline ilişkin yaşanan zorluklar ve katılımcı görüşleri

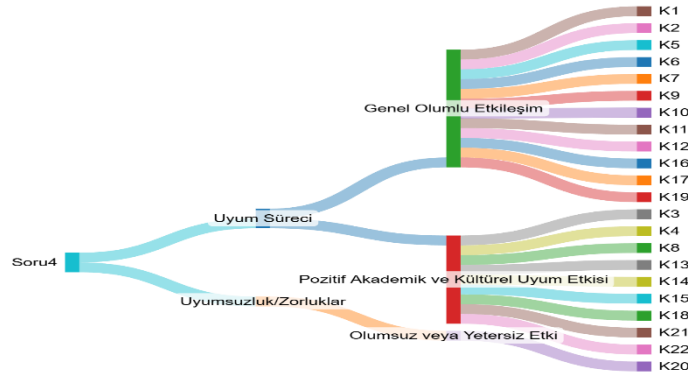

Şekil 4'te Erasmus programı kapsamında eğitim dili ile ilgili yaşanan zorluklara yönelik öğrenci görüşleri incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmının (10 öğrenci) iletişim temelli zorluklar yaşadığı görülmektedir. Bu öğrenciler özellikle farklı aksanlar ve dil bariyerleri nedeniyle iletişimde güçlük yaşadıklarını ifade etmişlerdir. K2, "aksanları anlamakta zorlandım, bazen öğretmeni tekrar dinlemem gerekti" ifadesiyle bu durumu aktarırken, K6 "konuşulan İngilizce farklı aksanlı olduğu için ilk haftalar zorlandım" şeklinde görüş bildirmiştir. Eğitim dili kullanımına ilişkin yaşanan uyum

güçlükleri (K5, K13) daha çok ders anlatımında kavrama problemleri etrafında toplanmakta olup, K5 "bazı teknik terimleri anlamakta güçlük çektim" diyerek bu duruma işaret etmiştir. Buna karşın, bazı katılımcılar (K4, K11, K17) dil konusunda ciddi bir zorluk yaşamadıklarını belirtmiş, K11 "eğitim dili İngilizce olduğu için adapte olmak kolaydı" şeklinde ifade etmiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin büyük çoğunluğu Erasmus sürecinde eğitim dili ve iletişim bağlamında çeşitli düzeylerde uyum problemleri yaşamış; ancak zamanla bu zorlukları aşarak iletişim becerilerinde gelişme kaydettiklerini ifade etmişlerdir.

Şekil 5.

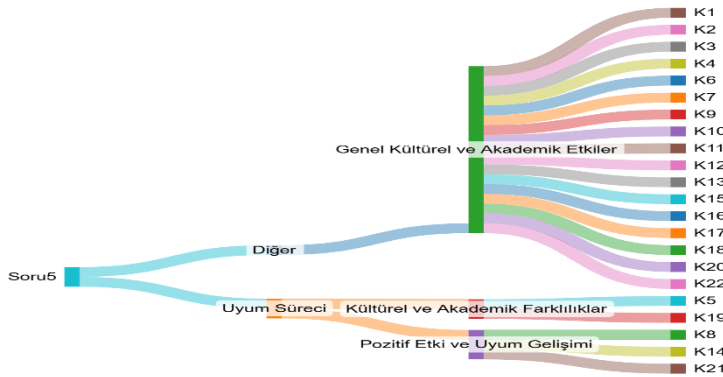
Erasmus programında öğrencilerin yerel ve erasmus öğrencileriyle ilişkileri ve akademik-kültürel uyumlarına etkileri

Şekil 5'te, Erasmus programı süresince yerel öğrenciler ve diğer Erasmus öğrencileriyle kurulan ilişkilerin akademik ve kültürel uyuma etkilerine yönelik öğrenci görüşleri incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmının (15 öğrenci) bu ilişkilerin uyum süreçlerini olumlu etkilediği görülmektedir. Katılımcılardan K2, "yerel öğrencilerle kurduğum arkadaşlıklar derslere adapte olmamı kolaylaştırdı" ifadesiyle akademik uyumu destekleyen bir sosyal çevre vurgusu yapmıştır. Benzer şekilde K5, "Erasmus öğrencileriyle sıkı ilişkiler kurduk, bu sayede kendimi hiç yalnız hissetmedim" demiştir. Öte yandan, bazı öğrenciler (K7, K14, K19) ilişkilerin bekledikleri düzeyde destekleyici olmadığını ya da sınırlı kaldığını ifade etmiştir. K7, "yerel öğrencilerle çok iletişim kuramadım, bu yüzden uyum sürecim zor oldu" şeklinde olumsuz bir deneyimi aktarmıştır. Bir grup öğrenci (K11, K17) ise genel olarak çok az ilişki kurduklarını veya ilişki kurmakta zorlandıklarını belirtmiştir. K11, "çok az kişiyle iletişim kurabildim, çoğunlukla kendi başıma kaldım" şeklinde görüş bildirmiştir. Sonuç olarak, çoğu öğrenci için yerel ve Erasmus öğrencileriyle kurulan ilişkiler, akademik başarıya ve kültürel adaptasyona önemli katkı sağlarken, az sayıda öğrenci iletişim eksikliği nedeniyle uyum süreçlerinde zorluk yaşamıştır.

Şekil 6.

Kültürel ve akademik farklılıkların günlük yaşam ve akademik performansa etkileri

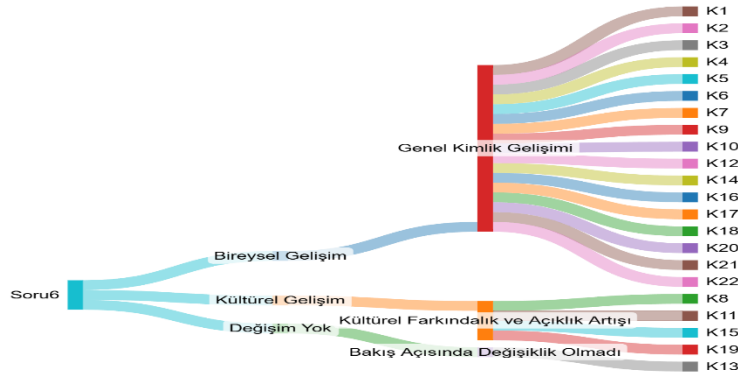

Şekil 6'da, öğrencilerin kültürel ve akademik farklılıkların günlük yaşamlarına ve akademik performanslarına etkileri hakkındaki görüşleri incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun (12 öğrenci) bu farklılıkların pozitif uyum gelişimine katkı sağladığını ifade ettikleri görülmektedir. Katılımcılardan K3, "farklı kültürlerle etkileşim bana adapte olmayı öğretti" şeklinde düşüncelerini

aktarıırken; K6, "yeni bir eğitim sistemiyle tanışmak akademik becerilerimi artırdı" yorumunda bulunmuştur. Diğer yandan bazı öğrenciler (K5, K9, K14), kültürel ve akademik farklılıkların günlük yaşantılarında ve akademik performanslarında belirli zorluklar yarattığını belirtmiştir. Örneğin K5, "farklı yöntemlere alışmak zor oldu" demiştir. Bir grup öğrenci (K1, K11) ise kültürel ve akademik farklılıkların etkisinin sınırlı olduğunu veya etkisiz olduğunu belirtmiştir. K1, "önemli bir değişiklik hissetmedim" ifadesiyle bu durumu ortaya koymuştur. Genel olarak, öğrencilerin çoğunluğu kültürel ve akademik farklılıkların bireysel gelişim ve adaptasyon üzerinde olumlu etkileri olduğunu belirtmiş, ancak bir kısmı bu sürecin başlangıçta zorluklarla dolu olduğunu ifade etmiştir.

Şekil 7.

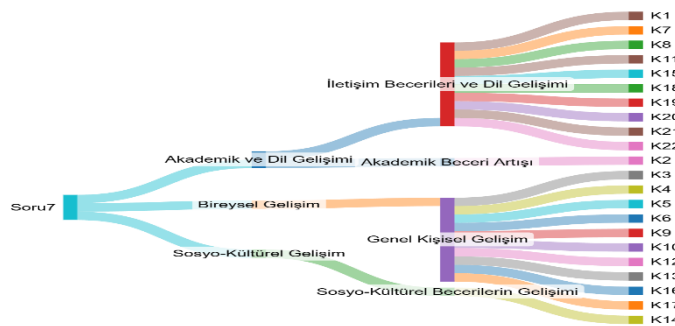
Erasmus sürecinin öğrencilerin kültürel ve akademik kimlik algularına etkileri

Şekil 7'de Erasmus sürecinin öğrencilerin kültürel ve akademik kimlik algularına etkilerine yönelik görüşleri incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmının (11 öğrenci) kültürel farkındalık ve açıklık kazandıkları görülmektedir. Katılımcılardan K3, "farklı kültürlerle yaşamak bakış açımı genişletti" ifadesiyle bu gelişimi belirtirken, K8 ise "artık farklılıkları daha çok takdir ediyorum" şeklinde düşüncelerini aktarmıştır. Bazı katılımcılar (K2, K6, K14) kendi kültürel kimliklerine olan değerlerinin arttığını ifade etmişlerdir. Örneğin K2, "kendi kültürümü daha çok takdir etmeye başladım" demiştir. Bununla birlikte, bireysel gelişim ve özgüven artışı yaşadıklarını belirten katılımcılar da olmuştur (K5, K13). K5, "bağımsız kararlar alabilme konusunda kendime olan güvenim arttı" ifadesiyle bireysel güçlenme sürecine vurgu yapmıştır. Öte yandan, bazı öğrenciler (K9, K11) Erasmus deneyiminin kimlik algularında önemli bir değişime neden olmadığını belirtmiştir. K9, "çok büyük bir değişiklik hissetmedim" şeklinde bu durumu ifade etmiştir. Genel olarak, Erasmus süreci öğrencilerin büyük çoğunluğu için kültürel açıklık, bireysel güçlenme ve kendi kültürel kimliğini daha derinlemesine kavrama açısından önemli katkılar sağlamış görünmektedir.

Şekil 8.

Erasmus deneyiminin öğrencilerin akademik ve sosyo-kültürel gelişimlerine katkıları

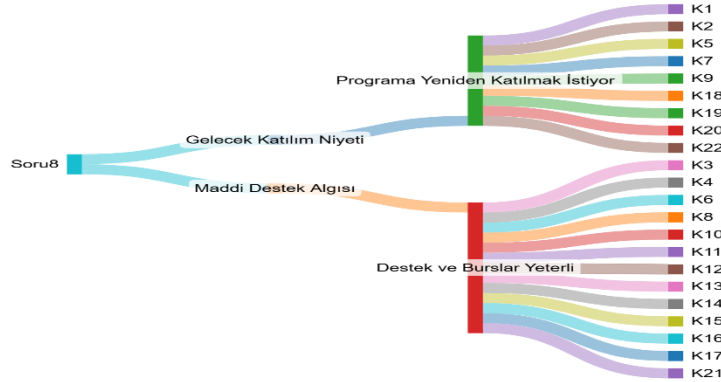

Şekil 8'de öğrencilerin Erasmus deneyimiyle akademik ve sosyo-kültürel gelişimlerine ilişkin görüşleri incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmının (10 öğrenci) iletişim becerileri ve dil gelişimi yönünde kazanımlar elde ettikleri görülmektedir. Katılımcılardan K2, "İngilizce pratiğim çok gelişti, artık daha rahat iletişim kurabiliyorum" şeklinde düşüncelerini ifade ederken, K5, "daha akıcı konuşabiliyorum" demiştir. Akademik beceri gelişimi temasında (K4, K7, K13) öğrenciler, farklı

akademik yöntemler ve öğrenme stratejileri kazandıklarını belirtmişlerdir. K4, "farklı ülkelerde nasıl çalışıldığını görmek akademik vizyonumu genişletti" ifadesiyle bu katkıyı vurgulamıştır. Sosyo-kültürel becerilerin gelişimi temasında (K1, K8, K14) ise öğrenciler farklı kültürlerle etkileşimin kendilerine sosyal adaptasyon becerileri kazandırdığını ifade etmişlerdir. K8, "yeni insanlarla tanışmak, farklı kültürleri öğrenmek ufkumu açtı" demiştir. Bazı öğrenciler (K6, K11) Erasmus deneyiminin özgüvenlerini ve bireysel bağımsızlıklarını artırdığını belirtmişlerdir. Örneğin, K6 "kendi başıma farklı bir ülkede yaşayabildim, artık çok daha özgüvenliyim" demiştir. Genel olarak, Erasmus deneyimi öğrencilerin hem akademik yetkinliklerini hem de sosyal ve kültürel uyum becerilerini güçlendiren, çok boyutlu bir gelişim süreci olarak değerlendirilmektedir.

Şekil 9.

Erasmus programında sağlanan desteklerin yeterliliği ve öğrencilerin gelecek katılım eğilimleri

Şekil 9'da Erasmus programı kapsamında sağlanan destek ve bursların yeterliliği ile programa tekrar katılım isteğine yönelik öğrenci görüşleri incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (13 öğrenci) maddi desteklerin genel anlamda yeterli olduğunu belirtmiştir. Katılımcılardan K2, "bursumuz günlük ihtiyaçlarımı karşıladı" derken, K6 "desteğin yeterli olduğunu düşünüyorum" şeklinde görüş bildirmiştir. Öte yandan bazı öğrenciler (K5, K11, K14) desteklerin yetersiz kaldığını ifade etmişlerdir. Örneğin, K5, "özellikle konaklama masraflarını karşılamakta zorlandım" demiştir. Programa tekrar katılma isteği açısından bakıldığında, çoğu öğrenci (K1, K4, K7, K13 gibi) Erasmus deneyimini tekrarlamak istediğini belirtmiştir. K4, "fırsatım olsa tekrar katılırdım" ifadesiyle bu isteği dile getirmiştir. Sadece birkaç katılımcı (K8, K17) ekonomik zorluklar veya kişisel nedenlerle tekrar katılma konusunda tereddüt yaşadıklarını belirtmiştir. K8, "ekonomik şartlar daha iyi olursa tekrar düşünebilirim" şeklinde bir yorum yapmıştır. Genel olarak, Erasmus programı öğrencilerin önemli bir bölümünde olumlu bir deneyim yaratmış ve gelecek katılım eğilimlerini desteklemiştir; ancak mali yeterlilik konusunda iyileştirme ihtiyaçları dile getirilmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Erasmus programı kapsamında yurtdışında eğitim deneyimi yaşayan öğrencilerin akademik ve sosyo-kültürel deneyimlerinin incelendiği bu çalışmada, Erasmus Programı'na katılan öğrencilerin deneyimlerinin hem zorlayıcı hem de geliştirici bir yapıya sahip olduğu görülmektedir (Şekil 2). Katılımcıların önemli bir bölümü, farklı akademik sistemler, ders yoğunluğu ve yabancı dilde eğitim alma gibi unsurların süreci zorlaştırdığını ifade etmiştir. Bu durum, Erasmus sürecinde akademik uyumun öğrenciler için belirgin bir zorluk alanı oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Literatürde de Erasmus öğrencilerinin özellikle akademik beklentiler, ders işleyiş biçimleri ve dil yeterliği bağlamında zorlandıkları; bu unsurların uyum sürecini olumsuz etkileyebildiği belirtilmektedir (Ünal, 2013; Mutlu, 2013). Mevcut çalışmada katılımcıların dile getirdiği akademik güçlükler, bu bulgularla örtüşmektedir. Bununla birlikte, söz konusu zorlukların öğrencilerin akademik ve bireysel gelişimine katkı sunduğu da görülmektedir. Katılımcılar, farklı akademik ortamlarda eğitim almanın öğrenme sorumluluğunu artırdığını, akademik disiplin kazandırdığını ve problem çözme becerilerini geliştirdiğini ifade etmiştir. Bu durum, Erasmus deneyiminin öğrencileri daha

yüksek akademik standartlarla karşı karşıya bırakarak öğrenme kapasitesini ve akademik özgüveni güçlendirdiğini ortaya koyan çalışmalarla paralellik göstermektedir (Asoodar ve ark., 2017; Carvalho ve ark., 2023). Ayrıca bazı katılımcıların, başlangıçta zorlayıcı olan bu sürecin zamanla akademik dayanıklılık ve uyum becerilerini artırdığını belirtmeleri, Erasmus deneyiminin uzun vadede kişisel ve akademik kapasiteyi geliştiren bir süreç olduğunu desteklemektedir.

Erasmus Programı'na katılan öğrencilerin büyük bir bölümü ev sahibi ülkedeki eğitim sistemini kendi ülkelerindeki sistemden farklı algılamaktadır. Özellikle değerlendirme sistemlerine yönelik algılanan farklılıkların öne çıkması, öğrencilerin sınav, ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarında belirgin bir değişim deneyimlediklerini ortaya koymaktadır (Şekil 3). Bu bulgu, uluslararası öğrenci hareketliliğinde farklı değerlendirme yöntemlerinin öğrenciler için dikkat çekici bir farkındalık alanı oluşturduğunu belirten çalışmalarla örtüşmektedir (Çepni ve ark., 2018). Bunun yanında ders sayısı, ders içerikleri ve uygulamalı öğrenmeye verilen önem gibi yapısal farklılıklar da öğrencilerin eğitim sistemine ilişkin ilk farkındalıklarında belirleyici olmuştur. Özellikle uygulamalı ve proje temelli öğrenmeye vurgu yapan katılımcı ifadeleri, Erasmus sürecinin öğrencileri daha aktif ve katılımcı bir öğrenme ortamıyla karşı karşıya bıraktığını düşündürmektedir. Bu durum, Erasmus deneyiminin öğrenme sürecini daha uygulamaya dönük hâle getirdiğini vurgulayan literatürle paralellik göstermektedir (Ünal, 2013). Akademik zorluk düzeyine ilişkin algıların ise öğrenciler arasında farklılık gösterdiği görülmektedir. Bazı öğrenciler dersleri daha kolay bulurken, bazıları ders yoğunluğunu ve beklentileri daha zorlayıcı olarak değerlendirmiştir. Bu çeşitlilik, Erasmus sürecinde akademik deneyimin öznel bir nitelik taşıdığını ve öğrencilerin önceki akademik altyapılarına, beklentilerine ve uyum düzeylerine bağlı olarak farklı biçimlerde deneyimlendiğini göstermektedir. Nitekim bazı öğrencilerin eğitim sisteminde belirgin bir fark algılamamaları da bu öznel deneyim yapısını desteklemekte; Erasmus sürecinin her öğrenci için aynı düzeyde dönüşüm yaratmadığını ortaya koymaktadır. Genel olarak bu bulgular, Erasmus Programı'nın öğrencilerin eğitim sistemine ilişkin farkındalıklarını artıran, ancak bu farkındalığın algılanış biçiminin bireysel deneyimlere göre değişebilen çok boyutlu bir süreç olduğunu göstermektedir.

Erasmus Programı kapsamında öğrencilerin eğitim dili ve iletişim bağlamında belirgin uyum zorlukları yaşadıkları, büyük bir bölümünün özellikle farklı aksanlar, konuşma hızları ve dil bariyerleri nedeniyle iletişimde zorlandıkları görülmektedir. Bu durum, uluslararası eğitim ortamlarında dil yeterliğinin yalnızca genel İngilizce bilgisiyle sınırlı olmadığını; aksan, akademik söylem ve teknik terminoloji gibi unsurların da uyum sürecinde belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır (Şekil 4). Nitekim literatürde de Erasmus öğrencilerinin ders içeriğini ve öğretim sürecini anlamada aksan farklılıkları ve teknik dil kullanımı nedeniyle güçlük yaşayabildikleri vurgulanmaktadır (Çepni ve ark., 2018; Diaz & Iqbal, 2024). Bununla birlikte, bazı öğrencilerin dil konusunda ciddi bir sorun yaşamadıklarını belirtmeleri, Erasmus deneyiminde dil uyumunun öznel ve bireysel altyapıya bağlı bir süreç olduğunu göstermektedir. Önemli bir bulgu olarak, başlangıçta yaşanan dil temelli zorlukların zamanla azaldığı ve öğrencilerin iletişim becerilerinde gelişim kaydettikleri ifade edilmiştir. Bu durum, Erasmus sürecinin yalnızca bir uyum problemi değil, aynı zamanda dil yeterliği ve iletişim becerilerinin geliştiği bir öğrenme alanı sunduğunu desteklemektedir. Ancak elde edilen bulgular, özellikle akran desteği ve kurumsal dil destek programlarının uyum sürecini kolaylaştırıcı rol oynadığını ortaya koymakta; bu da Erasmus öğrencilerine yönelik yapılandırılmış dil ve entegrasyon desteklerinin önemini vurgulayan çalışmalarla örtüşmektedir (Sturza ve ark., 2025; Yavrutürk & Koca, 2022).

Erasmus Programı süresince yerel öğrenciler ve diğer Erasmus öğrencileriyle kurulan ilişkiler, öğrencilerin akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçleri üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Katılımcıların büyük bir bölümünün bu ilişkileri uyum sürecini kolaylaştırıcı ve destekleyici olarak değerlendirmesi, sosyal etkileşimin Erasmus deneyiminin merkezinde yer aldığını ortaya koymaktadır. Özellikle yerel öğrencilerle kurulan ilişkilerin derslere uyum, akademik beklentilerin anlaşılması ve öğrenme sürecinin kolaylaşması açısından önemli bir işlev gördüğü anlaşılmaktadır (Şekil 5). Bu bulgu, sosyal ilişkilerin akademik uyumu desteklediğini ve kültürel adaptasyonu hızlandırdığını ortaya koyan çalışmalarla örtüşmektedir (Ünal, 2013; Pho & Schartner, 2019). Bununla birlikte, bazı öğrencilerin sınırlı ya da yetersiz sosyal ilişkiler nedeniyle uyum sürecinde zorlandıkları görülmektedir. Yerel öğrencilerle yeterli etkileşim kuramayan katılımcıların,

akademik ve kültürel uyumu daha güç deneyimlemeleri, sosyal temasın uyum sürecindeki kritik rolünü bir kez daha ortaya koymaktadır. Literatürde de sosyal ilişkilerin sınırlı olduğu durumlarda öğrencilerin yalnızlık ve dışlanmışlık hissi yaşayabildikleri ve bu durumun uyum sürecini olumsuz etkileyebildiği belirtilmektedir (Norviliene, 2012; Pho & Schartner, 2019). Genel olarak bulgular, Erasmus deneyiminde kurulan sosyal ağların çoğu öğrenci için uyumu destekleyici bir kaynak oluşturduğunu; ancak sınırlı sosyal etkileşimin bazı öğrenciler için uyum sürecini zorlaştıran bir faktör olarak öne çıktığını göstermektedir.

Erasmus Programı süresince karşılaşılan kültürel ve akademik farklılıklar, öğrencilerin günlük yaşamları ve akademik performansları üzerinde çoğunlukla olumlu bir uyum geliştirici etki yaratmaktadır. Katılımcıların büyük bir bölümünün bu farklılıkları bireysel gelişim, adaptasyon becerileri ve akademik yeterliklerin artması açısından destekleyici olarak değerlendirmesi, Erasmus deneyiminin dönüştürücü niteliğini ortaya koymaktadır. Özellikle farklı kültürlerle etkileşim ve yeni bir eğitim sistemiyle karşılaşma, öğrencilerin esneklik, problem çözme ve akademik becerilerini geliştiren bir öğrenme süreci olarak algılanmıştır (Şekil 6). Bu bulgu, kültürel etkileşimin bireysel gelişimi ve kültürlerarası yetkinliği güçlendirdiğini vurgulayan çalışmalarla örtüşmektedir (Dores, 2020; Mao ve ark., 2023). Bununla birlikte, bazı öğrencilerin kültürel ve akademik farklılıklara uyum sürecinde başlangıçta zorlandıkları görülmektedir. Farklı öğretim yöntemlerine ve akademik beklentilere alışma sürecinde yaşanan bu zorluklar, uluslararası öğrencilerin sıklıkla karşılaştığı uyum problemleriyle paralellik göstermektedir (Yıldırım, 2014). Öte yandan, az sayıda öğrencinin bu farklılıkların etkisini sınırlı ya da önemsiz olarak değerlendirmesi, Erasmus deneyiminin her birey için aynı düzeyde dönüşüm yaratmadığını ve uyum sürecinin öznel bir nitelik taşıdığını göstermektedir. Genel olarak bulgular, kültürel ve akademik farklılıkların çoğu öğrenci için uyum ve gelişimi destekleyen bir unsur olduğunu; ancak bireysel altyapı ve beklentilere bağlı olarak bu sürecin farklı biçimlerde deneyimlenebildiğini ortaya koymaktadır.

Erasmus süreci, öğrencilerin kültürel ve akademik kimlik algıları üzerinde çoğunlukla dönüştürücü bir etkiye sahiptir. Katılımcıların önemli bir bölümünün kültürel farkındalık ve açıklık kazandıklarını ifade etmeleri, Erasmus deneyiminin öğrencilerin farklılıklara bakışını genişleten bir öğrenme süreci sunduğunu ortaya koymaktadır. Farklı kültürlerle bir arada yaşama deneyiminin, öğrencilerin hoşgörü düzeylerini artırdığı ve kültürel çeşitliliği daha bilinçli biçimde değerlendirmelerini sağladığı görülmektedir (Şekil 7). Bu bulgular, uluslararası hareketlilik deneyimlerinin kültürel farkındalık, kültürlerarası duyarlılık ve kimlik gelişimini desteklediğini ortaya koyan çalışmalarla örtüşmektedir (Llurda ve ark., 2016; Close, 2011). Bunun yanında bazı öğrencilerin kendi kültürel kimliklerine yönelik farkındalıklarının ve değer algılarının güçlenmesi, Erasmus sürecinin yalnızca “başka kültürleri tanıma” değil, aynı zamanda kendi kültürel kimliğini yeniden değerlendirme süreci olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca bireysel gelişim ve özgüven artışına ilişkin ifadeler, Erasmus deneyiminin öğrencilerin özerklik, bağımsız karar alma ve kişisel yeterlik algılarını güçlendirdiğini göstermektedir. Ancak az sayıda öğrencinin kimlik algılarında belirgin bir değişim hissetmemesi, Erasmus sürecinin etkilerinin her birey için aynı düzeyde gerçekleşmediğini ve bu etkinin öğrencilerin geçmiş deneyimleri, beklentileri ve kişisel özelliklerine bağlı olarak farklılaşabildiğini ortaya koymaktadır. Bu yönüyle bulgular, Erasmus Programı’nın çoğu öğrenci için kimlik gelişimini destekleyen güçlü bir deneyim sunduğunu, ancak bu sürecin öznel ve değişken bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir (Samartzis, 2024).

Erasmus deneyiminin öğrencilerin akademik ve sosyo-kültürel gelişimleri üzerinde çok boyutlu ve güçlendirici bir etki yarattığı görülmektedir. Katılımcıların önemli bir bölümünün iletişim becerileri ve özellikle yabancı dil yeterliklerinde belirgin bir gelişim yaşadıklarını ifade etmeleri, Erasmus sürecinin dil pratiği, akıcılık ve iletişim özgüveni açısından etkili bir öğrenme ortamı sunduğunu ortaya koymaktadır (Şekil 8). Bu bulgu, Erasmus deneyiminin öğrencilerin dil kullanım kaygılarını azalttığını ve iletişim becerilerini güçlendirdiğini vurgulayan çalışmalarla örtüşmektedir (Simonova & Kostolanyova, 2020; Primorac ve ark., 2025). Akademik gelişim bağlamında ise öğrencilerin farklı öğretim yöntemleriyle karşılaşmaları, yeni öğrenme stratejileri kazanmaları ve akademik bakış açılarını genişletmeleri, Erasmus sürecinin akademik vizyonu destekleyen bir işlev gördüğünü göstermektedir. Bu durum, uluslararası öğrenme deneyimlerinin akademik esneklik ve uyum becerilerini artırdığını ortaya koyan literatürle paralellik göstermektedir (Yavrutürk & Koca, 2022;

Yavrutürk & Reisoğlu, 2022). Sosyo-kültürel gelişim ve bireysel kazanımlar açısından bakıldığında, farklı kültürlerle etkileşim kurmanın öğrencilerin sosyal adaptasyon becerilerini güçlendirdiği, özgüven ve bağımsızlık algılarını artırdığı görülmektedir. Özellikle öğrencilerin kendi başlarına farklı bir ülkede yaşam deneyimi kazanmaları, Erasmus sürecinin kişisel güçlenme ve özerklik gelişimi açısından önemli bir katkı sunduğunu göstermektedir. Her ne kadar bazı öğrenciler ders tanınırlığı veya dil temelli zorluklar yaşadıklarını belirtmiş olsa da genel olarak bulgular Erasmus Programı'nın öğrencilerin akademik, sosyal ve kültürel yetkinliklerini bütüncül biçimde geliştiren etkili bir uluslararası deneyim sunduğunu ortaya koymaktadır (Ünal, 2013).

Şekil 9'a ilişkin bulgular, Erasmus Programı kapsamında sağlanan maddi destek ve burslar, öğrencilerin büyük bir bölümü tarafından genel olarak yeterli olarak değerlendirilmekte ve bu durum programa yönelik yeniden katılım isteğini güçlendirmektedir. Katılımcıların çoğunun bursların günlük ihtiyaçlarını karşılamada yeterli olduğunu ifade etmeleri, Erasmus deneyiminin ekonomik açıdan erişilebilir bir hareketlilik fırsatı sunduğunu düşündürmektedir (Şekil 9). Bu bulgu, Erasmus burslarının öğrencilerin temel yaşam giderlerini karşılamada çoğunlukla yeterli algılandığını ortaya koyan çalışmalarla örtüşmektedir (Nichifor & Timiraş, 2019). Bununla birlikte, özellikle konaklama giderleri gibi sabit ve yüksek maliyetler nedeniyle bazı öğrencilerin maddi zorluk yaşadıklarını ifade etmeleri, bursların her bağlamda eşit düzeyde yeterli olmayabildiğini göstermektedir. Literatürde de ekonomik koşulların ve yaşam maliyetlerindeki ülkesel farklılıkların Erasmus deneyimini doğrudan etkileyebildiği vurgulanmaktadır (Mutlu, 2013). Programa tekrar katılım isteğine ilişkin bulgular ise Erasmus deneyiminin öğrenciler üzerinde yüksek düzeyde memnuniyet ve olumlu etki yarattığını ortaya koymaktadır. Çoğu öğrencinin fırsat verilmesi hâlinde programa yeniden katılmak istemesi, Erasmus'un akademik, sosyal ve kişisel kazanımlarının öğrenciler tarafından güçlü biçimde içselleştirildiğini göstermektedir. Buna karşın, ekonomik nedenlerle tereddüt yaşayan az sayıda öğrencinin varlığı, mali koşulların gelecekteki katılım kararlarında belirleyici bir faktör olmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. Genel olarak bu bulgular, Erasmus Programı'nın öğrenciler için güçlü ve tekrar edilmek istenen bir deneyim sunduğunu; ancak mali desteklerin özellikle yaşam maliyetleri yüksek ülkeler için yeniden değerlendirilmesinin programın etkililiğini ve kapsayıcılığını artırabileceğini göstermektedir (Yavrutürk & Koca, 2022).

Sonuç olarak, bu çalışma Erasmus Programı'na katılan öğrencilerin akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçlerini derinlemesine inceleyerek, programın öğrenciler üzerinde çok boyutlu ve büyük ölçüde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Bulgular, Erasmus deneyiminin öğrencilerin akademik bakış açılarını genişlettiğini, farklı eğitim sistemlerine uyum becerilerini geliştirdiğini ve öğrenme sorumluluğunu artırdığını göstermektedir. Özellikle değerlendirme sistemleri, ders yapıları ve uygulamalı öğrenme yaklaşımlarına ilişkin farkındalıklar, öğrencilerin akademik esneklik kazanmalarına katkı sağlamıştır. Sosyo-kültürel boyutta Erasmus sürecinin öğrencilerin kültürel farkındalıklarını artırdığı, açık fikirlilik, empati ve kültürlerarası duyarlılık geliştirmelerine olanak tanıdığı belirlenmiştir. Yerel öğrenciler ve diğer Erasmus öğrencileriyle kurulan sosyal ilişkilerin, hem akademik hem de kültürel uyumu destekleyen önemli bir unsur olduğu ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, bazı öğrencilerin dil temelli iletişim güçlükleri, akademik beklenti farklılıkları ve sınırlı sosyal etkileşim nedeniyle uyum sürecinde zorlandıkları da tespit edilmiştir. Ancak bu güçlüklerin zamanla yerini gelişmiş iletişim becerilerine, artan özgüvene ve akademik katılıma bıraktığı görülmüştür. Ayrıca Erasmus deneyiminin öğrencilerin kültürel ve akademik kimlik algılarını dönüştürdüğü; bireysel bağımsızlık ve özgüven gelişimini desteklediği belirlenmiştir. Maddi destekler genel olarak yeterli algılsa da özellikle konaklama giderleri bağlamında yaşanan ekonomik zorlukların, öğrencilerin deneyimlerini ve gelecekteki katılım kararlarını etkileyebildiği görülmüştür. Bu çalışmanın literatüre en önemli katkısı, Erasmus deneyimini yalnızca elde edilen çıktılar üzerinden değil, akademik ve sosyo-kültürel uyum süreçlerinin dinamik ve etkileşimsel yapısı üzerinden ele almasıdır. Bulgular, akademik ve sosyo-kültürel uyumun birbirinden bağımsız değil, karşılıklı etkileşim içinde gelişen çok katmanlı bir süreç olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, Berry'nin (1997) akültürasyon kuramı ve Ward ve Kennedy'nin (1999) uyum yaklaşımı ile uyumlu bir çerçeve sunmakta; ancak bu kuramsal

yaklaşımları Erasmus deneyimi bağlamında bütüncül olarak ele alarak literatüre özgün bir katkı sağlamaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle çalışma, belirli bir bağlamda Erasmus deneyimi yaşamış sınırlı sayıda katılımcı ile yürütülmüş olup, elde edilen bulguların genellenebilirliği sınırlıdır. Nitel araştırma yaklaşımının doğası gereği bulgular derinlemesine ve bağlamsal bir anlayış sunmakta; ancak farklı örneklem ve kültürel bağlamlar için farklı sonuçlar ortaya çıkabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bununla birlikte veriler katılımcıların öznel deneyimlerine dayalı olarak elde edilmiş olup, bireysel algılar ve hatırlama süreçleri bulguları etkileyebilir. Ayrıca veri toplama sürecinin belirli bir zaman dilimi ile sınırlı olması, uyum sürecinin uzun vadeli etkilerinin değerlendirilmesini sınırlandırmaktadır. Son olarak analiz süreci araştırmacı yorumuna dayalı olarak yürütülmüş olup, temaların oluşturulması ve yorumlanması araştırmacının bakış açısı ile sınırlı olabilir. Bu nedenle elde edilen bulguların farklı araştırmalarla desteklenmesi ve farklı yöntemlerle test edilmesi önerilmektedir.

Öneriler

Bu çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Erasmus öncesi hazırlık süreçleri güçlendirilmelidir. Özellikle akademik beklentiler, değerlendirme sistemleri ve ders yapıları hakkında öğrencilere daha ayrıntılı bilgilendirme yapılması, uyum sürecini kolaylaştıracaktır.
- Dil hazırlığı ve iletişim desteği artırılmalıdır. Aksan farklılıkları, akademik terminoloji ve ders içi iletişime yönelik destekleyici dil programları, öğrencilerin başlangıçta yaşadıkları zorlukları azaltabilir.
- Sosyal etkileşimi teşvik eden uygulamalar yaygınlaştırılmalıdır. Yerel öğrencilerle Erasmus öğrencilerini bir araya getiren mentorluk, eşleştirme ve ortak etkinlik programları, akademik ve kültürel uyumu güçlendirebilir.
- Maddi destekler, özellikle yaşam maliyetleri yüksek ülkeler göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirilmelidir. Konaklama giderlerine yönelik ek destek mekanizmaları, ekonomik kaynaklı uyum sorunlarını azaltabilir.
- Gelecek araştırmalarda, farklı ülkeler, disiplinler ve öğrenci profilleri karşılaştırmalı biçimde ele alınarak Erasmus deneyiminin bağlamsal farklılıkları daha kapsamlı biçimde incelenebilir. Ayrıca nicel ve karma yöntemli çalışmalarla bulguların genellenebilirliği artırılabilir.

Deklerasyonlar

Çıkar Çatışması

Yazarlar, herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik Beyan

Bu araştırma, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 2025-928 sayılı kararı ile gerçekleştirilmiştir.

Mali Destek

Bu çalışma, herhangi bir kuruluş veya kişiden herhangi bir katkı ve/veya destek almamıştır.

Yapay Zekâ (YZ) Beyanı

Bu makalenin hazırlanması sırasında yalnızca dil düzenlemesi için yapay zeka araçları kullanılmıştır. Yazarlar, tüm içeriği dikkatle gözden geçirip doğrulamışlardır ve nihai versiyonun bütünlüğü ve doğruluğu konusunda tüm sorumluluğu üstlenmektedirler.

References

- Altbach, P. G. (2004). Higher education crosses borders: Can the United States remain the top destination for foreign students? *Change: The Magazine of Higher Learning*, 36(2), 18–25.
- Altbach, P. G., & Knight, J. (2007). The Internationalization of higher education: motivations and realities. *Journal of Studies in International Education*, 11(3–4), 290–305.
- Asoodar, M., Atai, M. R., & Baten, L. (2017). Successful erasmus experience: analysing perceptions before, during and after Erasmus. *Journal of Research in International Education*, 16(1), 80–97. <https://doi.org/10.1177/1475240917704331>

- Bakioğlu, A., & Certel, S. S. (2010). Erasmus programına katılan öğrencilerin akademik yaşantılarının nitel olarak incelenmesi. *Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 18(1-2), 37-60.
- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation, and adaptation. *Applied Psychology*, 46(1), 5-34. <https://doi.org/10.1111/j.1464-0597.1997.tb01087.x>
- Boyacı, A. (2011). Erasmus değişim programı öğrencilerinin karşılaştıkları sorunlar ve beklentileri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(3), 144-152.
- Brandenburg, U., Berghoff, S., & Taboadela, O. (2014). *The Erasmus impact study: Effects of mobility on the skills and employability of students and the internationalisation of higher education institutions*. Luxembourg: European Union.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Camiciottoli, B. C. (2010). Meeting the challenges of academic discourse in the erasmus context. *Journal of English for Academic Purposes*, 9(4), 254-267.
- Cairns, D., Krzaklewska, E., Cuzzocrea, V., & Allaste, A. A. (2018). *Mobility, education and employability in the European Union: Inside Erasmus*. Springer.
- Carvalho, V. M., Rocha, C., Campinos, J., Teixeira, S., Vieira, F. D., & Rodrigues, C. S. (2023). *Satisfaction and intercultural competence during an erasmus program: a case with industrial engineering undergraduate students at The University of Minho, Portugal*. Engineering Education. <https://doi.org/10.1115/imece2023-113730>
- Close, C. (2011). *Erasmus, vecteur de citoyenneté européenne?: L'expérience d'étudiants belges francophones (2002-2005)*. *Research Papers in Economics*. <https://difusion.ulb.ac.be/vufind/Record/ULB-DIPOT:oai:dipot.ulb.ac.be:2013/130365/Holdings>
- Çepni, O., Aydin, F., & Kilinç, A. Ç. (2018). The problems that Students Participating in erasmus programme encountered and their solutions: A phenomenological study. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 8(3), 436-450. <https://doi.org/10.5961/JHES.2018.285>
- Çetinsaya, G. (2014). *Büyüme, kalite, uluslararasılaşma: Türkiye yükseköğretimi için bir yol haritası*. Ankara:Yükseköğretim Kurulu Yayınları.
- Das Dores, R. M. A. (2020). Students' perspectives concerning intercultural competence development during their academic exchange period. *Revista Colombiana de Educación*, 1(80), 141-152. <https://doi.org/10.17227/RCE.NUM80-9519>
- Demir, A., & Demir, S. (2009). Erasmus programının kültürlerarası etkileşim ve iletişim becerileri üzerindeki etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9), 95-105.
- Diaz, K., & Iqbal, J. (2024). Challenges faced by international students in understanding British accents and their mitigation strategies—A mixed methods study. *Education Sciences*, 14(7), 784. <https://doi.org/10.3390/educsci14070784>
- Gündoğdu, K., Çelik, B., Hancı-Yanar, B., Yolcu, O., & Ceylan, V. K. (2016). Yükseköğretimde uluslararasılaşma sürecine ilişkin kavramsal bir inceleme. *Eğitim ve Bilim*, 41(184), 1-18.
- Jacobone, V., & Moro, G. (2015). Evaluating the impact of the erasmus programme: skills and European identity. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 40(2), 309-328.
- Janson, K., Schomburg, H., & Teichler, U. (2009). *The professional value of erasmus mobility*. Lemmens.
- King, R., & Ruiz-Gelices, E. (2003). International student migration and the european "year abroad". *Population, Space and Place*, 9(3), 229-252.
- Knight, J. (2004). Internationalization remodeled: definition, approaches, and rationales. *Journal of Studies in International Education*, 8(1), 5-31.
- Knight, J. (2006). Internationalization of higher education: new directions, new challenges. *International Higher Education*, 43, 2-4.
- Kondakçı, Y. (2003). Student mobility reviewed: attraction and satisfaction of international students in Turkey. *Higher Education*, 45(4), 453-468.
- Küçükcan, T., & Gür, B. S. (2009). *Türkiye'de yükseköğretim: karşılaştırmalı bir analiz*. SETA Yayınları.
- Llurda, E., Gallego-Balsà, L., Barahona, C., & Martin-Rubió, X. (2016). Erasmus student mobility and the construction of european citizenship. *Language Learning Journal*, 44(3), 323-346. <https://doi.org/10.1080/09571736.2016.1210911>
- Maiworm, F. (2001). Temporary study abroad: The life of erasmus students. *European Journal of Education*, 36(4), 459-474.
- Mao, Y., Wang, R., & Ji, H. (2023). Acculturation and academic adjustment of student sojourners in the chinese higher education context. *Journal of Studies in International Education*, 102831532211501. <https://doi.org/10.1177/10283153221150114>

- Mutlu, S. (2013). AB Üniversiteleri Erasmus Koordinatörlerinin türk üniversitelerinin erasmus öğrenci değişim programına katılımı ve Türk erasmus öğrencileri algısı. *E-International Journal of Educational Research*, 4(3), 95-127. <https://doi.org/10.19160/E-IJER.58226>
- Nichifor, B., & Țimirăș, L. C. (2019). Erasmus+ programme seen from the eyes of potential beneficiaries - direct research carried out with students. *Studies And Scientific Researches: Economics Edition*, 30. <https://doi.org/10.29358/SCECO.V0I0.443>
- Norviliene, A. (2012). Self-Development of Intercultural competence in academic exchange programmes: students' attitude. *The Social Sciences*, 75(1). <https://doi.org/10.5755/J01.SS.75.1.1592>
- Opper, S., Teichler, U., & Carlson, J. (1990). *Impacts of study abroad programmes on students and graduates*. Jessica Kingsley.
- Özer, M. (2017). Türkiye'de yükseköğretimin uluslararasılaşması. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(2), 177-184.
- Papatsiba, V. (2006). Making higher education more European through student mobility? *European Educational Research Journal*, 5(1), 93-103.
- Pechar, H. (2007). The Bologna process: A european response to globalization. *Canadian Journal of Higher Education*, 37(3), 109-125.
- Pho, H., & Schartner, A. (2019). Social contact patterns of international students and their impact on academic adaptation. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 42(6), 489-502. <https://doi.org/10.1080/01434632.2019.1707214>
- Primorac, M., Begić, A., & Grbavac, I. (2025). Erasmus students' experience with intercultural communication. *Medijske Studije*, 16(31), 187-201. <https://doi.org/10.20901/ms.16.31.9>
- Samartzis K. (2024). Ευρωπαϊκή ταυτότητα και εκπαιδευτική πολιτική μέσα από το πρόγραμμα Erasmus. <https://doi.org/10.12681/eadd/57134>
- Sainz, I. S., & Miranda, I. R. (2006). The impact of Erasmus on academic performance. *Higher Education in Europe*, 31(4), 425-437.
- Selvitopu, A. (2015). Erasmus programına katılan öğrencilerin akademik ve sosyal deneyimleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 15(2), 453-468.
- Simonova, I., & Kostolanyova, K. (2020). English language development via erasmus+: students' feedback. *International Symposium on Educational Technology*. <https://doi.org/10.1109/iset49818.2020.00037>
- Sturza, A., Abrudan Caciora, S.-V., & Măgdoiu, L. D. (2025). Communication barriers encountered by erasmus students at the university of oradea: challenges and adaptation strategies. *Analele Universității Din Oradea*. [https://doi.org/10.47535/1991auoes34\(1\)032](https://doi.org/10.47535/1991auoes34(1)032)
- Teichler, U. (2003). *The future of higher education and the role of student mobility*. UNESCO.
- Teichler, U. (2004). Temporary study abroad: The life of Erasmus students. *European Journal of Education*, 39(4), 395-408.
- Teichler, U. (2007). *Higher education systems: Conceptual frameworks, comparative perspectives*. Sense Publishers.
- Teichler, U. (2012). *International student mobility and the Bologna process*. Springer.
- Teichler, U., & Janson, K. (2007). The professional value of temporary study abroad. *European Journal of Education*, 42(3), 341-361.
- Teichler, U., Gordon, J., & Maiworm, F. (2001). *Socrates 2000 evaluation study*. European Commission.
- Ünal, M. (2013). Avrupa birliği öğrenci öğrenim hareketliliği programının bazı değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2). <https://doi.org/10.12780/UUSBD160>
- Ünlü, Z. (2015). Erasmus öğrencilerinin çok kültürlü yaşama ilişkin algıları. *Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 65-78.
- Ward, C., & Kennedy, A. (1999). The measurement of sociocultural adaptation. *International Journal of Intercultural Relations*, 23(4), 659-677. [https://doi.org/10.1016/S0147-1767\(99\)00014-0](https://doi.org/10.1016/S0147-1767(99)00014-0)
- Yavrutürk, A. R., & İlhan, T. (2022). Erasmus+ Programına katılan ortaöğretim öğrencilerinin deneyimleri ve 21. yüzyıl becerilerine yönelik kazanımlarının incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2022(19), 320-342. <https://doi.org/10.46778/goputeb.1101339>
- Yavrutürk, A. R., & Koca, F. (2022). *Erasmus+ Programına katılan ortaöğretim öğrencilerinin program kazanımları ile ilgili görüşlerinin incelenmesi*. Milli Eğitim. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1067580>
- Yavrutürk, A. R., & Reisoğlu, S. (2022). Erasmus+ Öğrenci Değişim Programına Katılan Ortaöğretim Öğrencilerinin Program Kazanımları Kapsamında Bilgelik Karakteri ile İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 11(4), 667-680. <https://doi.org/10.30703/cije.1104881>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, O. (2014). adjustment problems of international students studying in The U.S.A.: the effects of English language and academic culture. *International Journal of Innovation and Applied Studies*, 3(4). <http://www.ijase.net/ojs/index.php/ijge/article/view/351>

EXTENDED ENGLISH SUMMARY

Introduction: In recent decades, higher education has undergone profound transformations shaped by globalization, massification, increased accountability, and changes in governance structures. One of the most prominent dimensions of this transformation is the internationalization of higher education, which aims to integrate international, intercultural, and global perspectives into teaching, research, and institutional practices. Within this framework, student mobility has emerged as a key mechanism for fostering academic cooperation, cultural exchange, and personal development. Among international mobility initiatives, the Erasmus Programme represents one of the most institutionalized and influential exchange schemes within the European Higher Education Area. By enabling students to study abroad for a defined academic period, Erasmus provides opportunities not only for academic enrichment but also for socio-cultural engagement and identity development. Participation in such programs exposes students to different educational systems, assessment methods, learning cultures, and social environments, requiring them to navigate complex academic and cultural adaptation processes. Academic adaptation involves adjusting to new curricula, evaluation systems, teaching methods, and academic expectations, while socio-cultural adaptation encompasses daily life practices, communication styles, social relationships, and cultural norms. Previous research indicates that although Erasmus mobility offers substantial academic and personal benefits, students may also face challenges related to language barriers, academic workload, cultural differences, and social integration. Understanding how students experience and interpret these adaptation processes is therefore essential for evaluating the effectiveness of international mobility programs. Against this background, the present study aims to examine in depth the academic and socio-cultural adaptation processes of university students participating in the Erasmus Programme, focusing on students' lived experiences and subjective meanings attributed to their mobility journey. **Method:** This study was conducted within the framework of a qualitative research approach using a phenomenological design. Phenomenology seeks to explore individuals' lived experiences of a particular phenomenon and the meanings they assign to these experiences. In this context, the phenomenon under investigation was the academic and socio-cultural adaptation of Erasmus students during their study abroad period. The study group consisted of 22 university students who had participated in the Erasmus Programme and studied abroad for at least one academic semester. Participants were selected using criterion sampling, a purposive sampling method, based on predefined criteria: having Erasmus mobility experience, completing at least one academic term abroad, and volunteering to participate in the study. The sample size was determined according to data saturation, and data collection was concluded when no new themes emerged. Data were collected through semi-structured in-depth interviews conducted either face-to-face or online, depending on participants' availability. The interview form included open-ended questions designed to elicit students' experiences related to academic adaptation, language use, social relationships, cultural differences, identity perceptions, and financial support. All interviews were audio-recorded with participants' consent and transcribed verbatim. The data were analyzed using thematic analysis. Transcripts were read repeatedly to identify meaningful units, which were coded through an open coding process. Similar codes were grouped into themes and sub-themes reflecting key dimensions of students' adaptation experiences. To enhance analytical clarity, Sankey diagrams were used as a complementary visual tool to illustrate relationships between themes and the flow of experiences. Trustworthiness was ensured through credibility, transferability, dependability, and confirmability strategies, including member checking, audit trails, and thick description. **Findings:** The findings indicate that the Erasmus experience had largely positive effects on students' academic and socio-cultural adaptation, although certain challenges were also reported. Most participants stated that their expectations regarding the host country's education system and culture were met or exceeded. Exposure to different assessment methods, project-based learning, and applied teaching practices contributed to students' academic flexibility and awareness of alternative learning approaches. Language and communication emerged as a major adaptation theme. Many students experienced initial difficulties related to accents, academic terminology, and classroom interaction. However, these challenges diminished over time, and participants reported significant improvements in their language

proficiency, communication confidence, and academic participation. Social relationships played a crucial role in the adaptation process. Interactions with local students and other Erasmus participants facilitated academic adjustment, cultural learning, and emotional support. While most students benefited from these social networks, a minority experienced limited interaction, which negatively affected their sense of belonging and adaptation. Cultural and academic differences were generally perceived as enriching rather than restrictive. Participants emphasized that encountering diverse cultures and educational environments enhanced their adaptability, intercultural sensitivity, and problem-solving skills. In terms of identity development, many students reported increased cultural awareness, greater appreciation of their own cultural background, and strengthened self-confidence and independence. Regarding financial support, most participants considered Erasmus grants sufficient for daily expenses; however, some students reported economic difficulties, particularly related to accommodation costs. Despite these challenges, the majority expressed a strong willingness to participate in the Erasmus Programme again, reflecting overall satisfaction with the experience. **Conclusion:** The findings of this study demonstrate that the Erasmus Programme provides a comprehensive international mobility experience that significantly supports students' academic adaptation, socio-cultural integration, and personal development. The Erasmus experience enhances academic flexibility, language and communication skills, intercultural awareness, and individual autonomy. Although students encounter challenges related to language use, academic expectations, and financial constraints, these difficulties often function as catalysts for learning and personal growth. The study concludes that Erasmus mobility is not merely an academic exchange but a transformative process shaped by individual and contextual factors. Strengthening pre-departure preparation, language support, social integration initiatives, and financial assistance—particularly for accommodation—may further enhance students' adaptation experiences. Overall, the Erasmus Programme remains a powerful tool for fostering global competence and holistic development in higher education students.